

28/12/2009

Opinió | 00:09 h.

28/12/2009

Penjant d'un fil

LA RESERVA ÍNDIA

"Fa tres anys i mig que el Tribunal Suprem dels EUA discuteix sobre el cas. Un dels membres va morir mentre rellegia el tractat i quatre haurien d'haver estat substituïts"

Carles Boix

L'intent de fer explotar l'avió de Northwest i l'aprovació del pla de salut d'Obama han deixat en segon pla, tot i que solament per uns dies, la història periodística més important dels Estats Units dels darrers mesos: una sentència imminent del Tribunal Suprem sobre l'autonomia de la tribu índia dels Cat-Assess.

El 10 de setembre de 1814 les tropes federals van assaltar i derrotar, en un combat ferotge i amb gran ressò en els diaris americans incipients de l'època, la tribu índia dels Cat-Assess. Com a càstig per la seva resistència tossuda, Washington va abolir totes les institucions polítiques i legals dels Cat-Asses, llevat de l'estructura, antropològicament famosa, de l'hereu i la pubilla, que obliga al fill i a la filla grans de cada tenda a portar unes grans plomes blaves els dies de festa i que, a canvi, els fa hereus de la tenda i els arnesos, arcs, fletxes, pots i olles dels pares.

Sense cap institució pròpia, els Cat-Asses, que prenen aquest nom de la versió anglesa dels seus animals favorits, els gats i els ases, i que viuen en un racó al nord-est del país, a tocar de la França canadenca (el Quebec), van dur una vida migrada i provinciana. Els Cat-Assess són, diuen els historiadors, del morro fort i, per això, han conservat les seves tradicions: el dialecte catà, una derivació una mica aigualida (és a dir, sense declinacions) del gran idioma nadiu de l'àrea (el Llautina-Sioux); la broma escatològica; i un barret que, sense plomes, semblaria una barretina, i que porten, sobretot, els dies de pluja o de neu.

Per recompensar-los per la seva ajuda com a guies de les tropes nordistes a la guerra de secessió, Lincoln va amnistiar els caps de la revolta (la majoria ja tots morts) i va atorgar als Cat-Asses una autonomia de pa sucac amb oli. Des d'aleshores es van succeir molts caps de tribu, tots ells de poca importància per a la nostra història. El 1980, l'indi Hill, que de jove havia militat en un moviment radical i que, per això, va haver de passar tres anys en una presó federal, va guanyar les eleccions de la tribu dels Cat-assess. Passada la guerra freda i els perills de separatisme comunista, el cap Hill va convèncer Clinton que firmés una ordre executiva eixamplant els drets tribals, creant una policia pròpia i una televisió en llengua catana. Entre d'altres fets, el cap Hill va muntar un gran casino, a la cruïlla de les rutes 6 i 49, que va millorar les finances, una mica escadusseres, de la tribu.

Quan Hill va decidir, entre les lamentacions i l'udolar generalitzat dels seus electors, que calia jubilar-se, el seu hereu polític, en Farmhouse, va perdre les eleccions davant de Sea-A-Rooster, un gat vell que feia temps que volia governar i que acabava de tornar de fer una volta al món (inclosa

una estada a Roma i una visita al Sant Pare). (En tot moment faig servir la versió anglicitzada dels noms tribals perquè la forma original és, en general, massa complicada. Per exemple, Hill és, en catà, Pu-Iou-Hoi-Ou-El-la.)

El nou cap Sea-A-Rooster va fer una coalició estrambòtica amb els seus seguidors directes, un indis radicals que volien separar-se dels Estats Units i confederar-se amb el Quebec (o amb la Unió Europea), i uns altres indis, els del Clan Verd, que s'oposaven a qualsevol intent d'electrificar el poble. Com que la coalició semblava que estava a punt de caure i com que la tribu no rebia ni un centau del govern federal, Sea-A-Rooster, que tenia alguns contactes amb els polítics de Washington, va decidir iniciar un procés per renegociar les condicions del tractat de 1814 amb el govern americà. Després d'anys d'estira-i-arronses espectaculars, tant la Cambra de Representants com el Senat van passar un nou tractat, que, deien els més optimistes (els periodistes del diari tribal "The Vanguard Ass"), milloraria certament la posició financera i psicològica de la tribu.

L'oposició al nou tractat, preocupada pel futur de l'Unió i els efectes que això podria tenir en altres tribus i en el moviment separatista texà, va muntar un gran escàndol i, amb l'ajut del New York Times i el New York Post, va aconseguir recórrer la decisió del Congrés davant del Tribunal Suprem.

Fa tres anys i mig que el Tribunal Suprem discuteix sobre aquest cas. Els experts de la Harvard Law School diuen que tres anys i mig no són res. L'escàndol, però, no para de créixer. Un dels dotze membres del Tribunal Suprem (que fa les funcions del Tribunal Constitucional espanyol) va morir mentre rellegia el nou tractat. A quatre membres els tocava deixar el Tribunal fa mesos però no ho fan perquè Obama no es posa d'acord amb els republicans per escollir-ne de nous. El president del Tribunal Suprem, que ingereix una pastilla de Prozac cada matí, ja ha confessat que ell es renta les mans d'aquesta sentència. A la tribu dels Cat-Assess també hi ha hagut canvis notables: el subcap Mount-Island va desfer-se de Sea-A-Rooster en una jugada mestra i silenciosa (just davant del casino 6/49) i ara governa sense fer gaire soroll i sense que se sàpiga què vol més enllà de portar el barret de plomes més gros.

Ahir mateix el president Obama, fent servir un dels gestos de bona voluntat que sempre l'han caracteritzat i que li han valgut el Premi Nobel de la Pau, va dir, amb un to entre solemne i burleta, que el Tribunal Suprem publicaria la sentència el dia 29 de desembre (aquest dimarts). I que la sentència seria interpretativa, flexible i donaria molt de joc polític. I que, després d'uns dies de debat públic intens i alguna manifestació de caps tribals calents, tenia l'absoluta certesa que tot aquest enrenou passaria i que la gent es podria dedicar a treballar en les coses que importen: reduir l'atur, derrotar al-Qaeda, i un llarg etcètera. Ara bé, com que la data del dia 29 semblava una mica forçada, la secretària d'Estat, la senyora Clinton, va sortir de seguida a dir que la sentència es faria pública durant els primers quinze dies de gener.

Naturalment, aquestes declaracions han creat un escàndol extraordinari a la premsa nord-americana perquè, en un Estat de Dret amb separació de poders, com pot saber el president de l'executiu l'agenda i el contingut de les decisions del poder judicial?

Les declaracions, deixem-ho ben clar per qui no ho entengui, equivalen a matar la constitució

americana d'una mort ràpida i cruel. Quan un president actua així, ja no hi ha garanties legals ni llibertats polítiques. Ningú pot creure que els tribunals donaran la raó al ciutadà de peu. Els empresaris no podran invertir sense treure's del cap l'amenaça que Obama i el Tribunal Suprem es conxorxin per expropiar-los. Els treballadors hauran de fer servir els seus sindicats per pressionar constantment el govern de torn. Les esglésies del país hauran de refer els seus missals per introduir-hi oracions llarguíssimes intercedint per la salut del president Obama i les seves filles perquè la classe política no posi en perill la llibertat de religió en cap moment. Per això, Amèrica, almenys l'Amèrica que té un dit de seny, està de dol. I tot per culpa d'una tribu d'indis obstinats i rebecs.

Oi que sembla inversemblant? Doncs, sí, ho és. Almenys a Amèrica. Almenys, de moment. La constitució de 1787 encara és viva perquè no surten els presidents a anunciar les decisions dels jutges. En canvi, a Espanya, el país que viu permanentment en el dia del sants innocents, sembla que no, sembla que el poder polític és una mena de cafarnaüm on tothom està embolicat amb tothom. No m'estranya que l'atur afecti una cinquena part de la població i que els catalans de seny se'n vulguin separar.

3 **Quim T:** Ja tens raó, Carles, ja. Jo també ho dic que som una reserva, pe...